

UCHWAŁA Nr 158/XXXIII/2009
Rady Gminy Rogów
z dnia 2 grudnia 2009 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Wągry na lata 2009 - 2016.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ost. zm. Dz. U z 2007 r. Nr 173, poz. 1218), § 10 ust. 2 pkt 2b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220) Rada Gminy w Rogowie uchwala, co następuje :

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Wągry na lata 2009 - 2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

Przewodniczący
Rady Gminy Rogów

Wojciech Dziąg

Plan Odnowy Miejscowości Wąгры na lata 2009 – 2016

Wąгры 2009

Spis treści:

WSTĘP	4
1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI WĄGRY.....	5
1.1 STREFA CENTRUM MIEJSCOWOŚCI WĄGRY – MIEJSCEM O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA MIESZKAŃCÓW.....	12
2. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI.....	14
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA.....	19
4. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ W OKRESIE CO NAJMNIEJ 7 LAT OD DNIA PRZYJĘCIA DOKUMENTU.....	22

WSTĘP

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a w szczególności wytycznych Osi III PROW - Działanie: Odnowa i Rozwój Wsi.

Oś III zakłada między innymi wspieranie działań mogących wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi.

Cel działania:

Realizacja działania tworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie inwestycyjne przyznawane na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

Plan Odnowy Miejscowości Wągry jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa społeczności lokalnej. Stąd w przygotowaniu niniejszego dokumentu uczestniczyli mieszkańcy miejscowości, przedstawiciele miejscowych instytucji i organizacji pozarządowych.

Plan Odnowy Miejscowości zawiera długofalowe działania, planowane do realizacji na lata 2009-2016. Określa główny kierunek rozwoju i definiuje wizję miejscowości. Niniejszy dokument przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Ponadto umożliwia planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia jej mieszkańców.

1. Charakterystyka miejscowości Wągry

Położenie miejscowości

Miejscowość Wągry położona jest w centralnej Polsce, w województwie łódzkim, na wschód od Łodzi, w powiecie brzezińskim, w gminie Rogów. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa skierniewickiego. Wągry dawniej nosiły nazwę Wągry B, natomiast miejscowość w sąsiedztwie - Nowe Wągry to dawne Wągry A. Zmiana nazwy nastąpiła w roku 1995.

Wągry stanowią jedno z 17 sołectw gminy Rogów. Na gminę składa się 19 miejscowości: Jasień, Józefów, Kobylin, Kotulin, Marianów Rogowski, Mroga Dolna, Mroga Górna, Nowe Wągry, Olsza, Popień, Przyłek Duży, Przyłek Mały, Rogów, Rogów Wieś, Rogów Parcela, Romanówek, Stefanów, Wągry, Zacywilki.

Położenie województwa łódzkiego w Polsce oraz powiatu brzezińskiego w województwie

Powiat brzeziński został utworzony w 2002 roku z części powiatu łódzkiego wschodniego. Jego siedzibą jest miasto Brzeziny. Zajmuje obszar 358,56 km² i stanowi 1,97% powierzchni województwa łódzkiego

Gmina Rogów

Powierzchnia miejscowości Wągry wynosi według danych gminy Rogów - 343ha 74 ary 42 m² .
Miejscowość zamieszkuje 450 osób (zgodnie z danymi gminy Rogów - grudzień 2008 r.).
Całą gminę zamieszkuje 4677 osób (wg danych GUS na dzień 31.12.2008r.). Liczba ludności
w gminie Rogów na przestrzeni lat 2002 – 2008 kształtowała się w następujący sposób:

Stan ludności na dzień wg stałego miejsca zameldowania ogółem

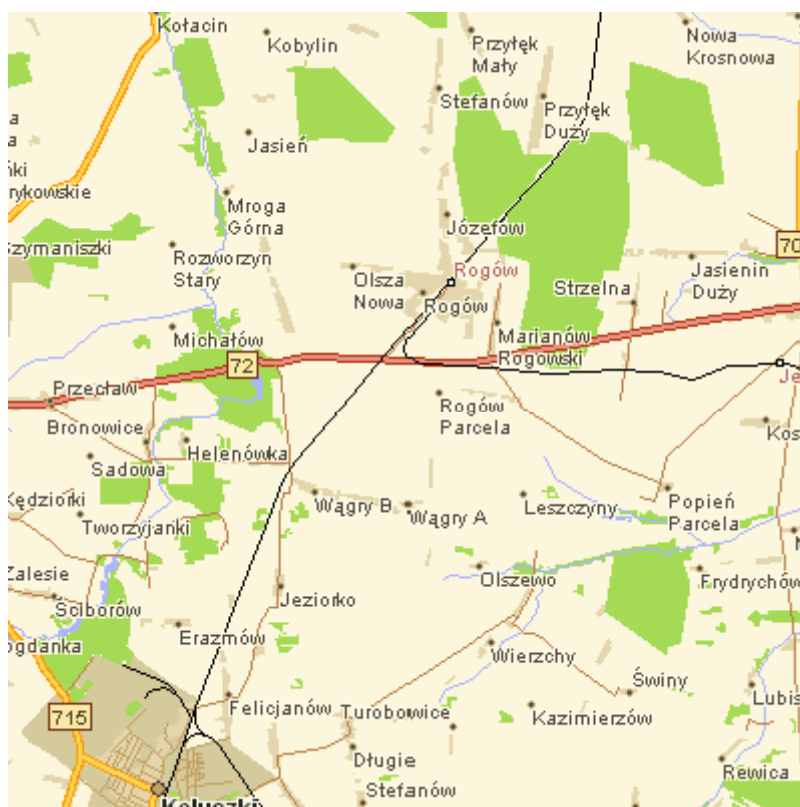
Rok	Stan ludności na dzień 31 XII		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2002	4691	2364	2327
2003	4677	2348	2329
2004	4678	2353	2325
2005	4651	2330	2321
2006	4649	2322	2327
2007	4671	2321	2350
2008	4677	2321	2356

Źródło: GUS

W latach 2002 - 2008 liczba ludności w gminie zmniejszyła się o 14 osób. Stosunek liczby mężczyzn do kobiet na przestrzeni ostatnich lat waha się w granicach 50%.

Położenie miejscowości względem ważnych szlaków komunikacyjnych:

Przez gminę Rogów przebiega droga krajowa nr 72 - Konin - Turek - Uniejów - Balin - Łódź - Brzeziny - Rawa Mazowiecka.

Mapa 5: Droga krajowa przebiegająca przez gminę Rogów

Przez miejscowość Wągrzy przebiega droga powiatowa nr 2938E relacji Przecław – Bronowice – Rogów PGR.

Odległość miejscowości Wągry od:

Warszawy – 110 km (ok. 2h 30min)

Łodzi – 32km (ok. 50min)

Skierniewic – 34km (ok. 50min)

Łowicza – 54km (ok. 1h 15 min)

Rawy Mazowieckiej – 24 km (ok. 35min)

Tomaszowa Mazowieckiego – 45km (ok. 1h 10 min)

Piotrkowa Trybunalskiego – 80km (ok. 1h 50min)

Połączenia kolejowe:

Gmina posiada połączenia kolejowe z Łodzią, Warszawą, Skierniewicami, Białymstokiem, Olsztynem, Piotrkowem Trybunalskim, Tomaszowem Mazowieckim i Koluszkami. Stacja kolejowa znajduje się w Rogowie, Przyłęku Dużym i w Wągrach.

Budowa i uruchomienie linii kolejowej w połowie XIX w., znanej jako Kolej Warszawsko-Wiedeńska, spowodowała lokalizację siedlisk Rogowa wzdłuż torów, a szczególnie w sąsiedztwie stacji kolejowej w Rogowie. W późniejszym czasie powstały w gminie dwa pozostałe przystanki kolejowe: w Wągrach i Przyłęku Dużym. W okresie porozbiorowym, czyli na przełomie XVIII i XIX w. powołano na tym obszarze gminę. Pierwotnie gmina nosiła nazwę Mroga Dolna, mając początkowo siedzibę w Kołacinie. Nazwa taka przetrwała aż do 1953 roku pomimo, iż w 1928 roku siedzibę przeniesiono już do Rogowa - Stacji, do specjalnie w tym celu wybudowanego budynku.

Kolej Warszawsko-Wiedeńska (Droga Żelazna Warszawsko-Wiedeńska) - to pierwsza linia kolejowa na ziemiach Królestwa Polskiego. Pierwszy odcinek wybudowano w 1845. Projekt budowy linii kolejowej z Warszawy do granicy z zaborem austriackim powstał już w 1835 roku. Trasę przeprowadzono według projektu inż. Stanisława Wysockiego. W 1839 utworzono Towarzystwo Akcyjne Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej i w 1840 rozpoczęto roboty na odcinku z Warszawy do Skierniewic. Początkowo rozważano wybór trakcji parowej lub powozów ciągniętych po szynach przez konie, lecz ostatecznie zdecydowano się na nowoczesną trakcję parową. 28 listopada 1844 przejechał nim pierwszy pociąg wiozący namiestnika Królestwa i zaproszonych gości. Droga zajęła 26 minut, a powrotna 20 minut.

Pierwotnie trasa obejmowała: Warszawa - Grodzisk Mazowiecki - Skierniewice - Koluszki - Piotrków Trybunalski - Częstochowa - Zawiercie - Żąbkowice Będzińskie - Strzemieszyce Południowe - Granica (Maczki) z odgałęzieniami Skierniewice - Łowicz, Żąbkowice - Sosnowiec, Koluszki - Łódź – Fabryczna.

W ciągu dnia roboczego liczba połączeń kolejowych pasażerskich z miejscowości Wągry do Łodzi wynosi 21. Trasę pociągi pokonują średnio w ok. 40 min. Na stacji kolejowej w Wągrach znajdują się 2 perony. Stacja Wągry znajduje się na linii Warszawa Centralna – Katowice. Jeżdżą tu nowoczesne pociągi kupione przez spółkę PKP Przewozy Regionalne przy udziale funduszy unijnych.

Zarówno droga krajowa nr 72 jak i tabor kolejowy został poddany w ostatnich latach przebudowie. Linia kolejowa została dostosowana do pociągów osiągających szybkości do 160 km/h.

Modernizacja linii kolejowych w relacjach między aglomeracjami miejskimi i w aglomeracjach ma na celu usprawnienie obsługi pasażerskiej. Chodzi tu o uzyskanie zwiększonego udziału przewozów kolejowych w przejazdach między aglomeracjami miejskimi i w aglomeracjach zarówno poprzez rozbudowę infrastruktury kolejowej służącej przewozom pasażerskim, jak i zakup taboru kolejowego dla tych

przewozów. Realizacja tego działania dotyczy poprawy infrastruktury kolejowej polegającej na modernizacji linii kolejowych państwowego znaczenia, łączących ważne centra miejskie o ogólnopolskim znaczeniu, głównie ze stolicą kraju.

W miejscowości Rogów znajduje się stacja kolejowa, w której zatrzymują się pociągi osobowe.

Jest to pozytywny czynnik, który wpływa na rozwój mieszkalnictwa, turystyki, gospodarki. **Stacja Wągry posiada nowoczesne rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa pasażerów kolei.**

Jednakże w miejscowości

brakuje infrastruktury niezbędnej dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców, jak chodniki, parkingi. Trasę od stacji PKP do kaplicy trzeba pokonywać po drodze bez pobocza czy chodników.

Historia miejscowości

6 września 1939 roku w lesie za Marianowem doszło do starcia polskich żołnierzy z wojskami niemieckimi. Zachodnie tereny gminy położone poza rzeką Mrogą włączone zostały do Rzeszy, zaś sam Rogów i tereny na wschód od rzeki weszły w skład Generalnej Guberni.

Budowa w XIX wieku linii kolejowej (Warszawsko-Wiedeńskiej) spowodowała lokalizację ludności wzdłuż torów, a w szczególności w sąsiedztwie stacji kolejowej w Rogowie. To właśnie budowa kolei warszawsko – wiedeńskiej była punktem zwrotnym w historii Rogowa i zapewne dotyczy to również miejscowości Wągry.

W pierwszym roku funkcjonowania kolei (1845) przewieziono 143 600 pasażerów i 143 300 cetnarów towarów. Tabor kolejowy wówczas składał się z 8 lokomotyw parowych (opalanых drewnem), 58 wagonów osobowych i 62 towarowych. W 1848 liczba lokomotyw sięgnęła już 35, wagonów osobowych 87 i towarowych 312. Miejscowości położone wzdłuż torów kolejowych przeżywały rozkwit gospodarczy i społeczny.

W latach 1905 - 1939 w pobliskim Rogowie funkcjonowała Huta Szkła, która poza tym, że stanowiła źródło utrzymania dla wielu rodzin, była także prężnym ośrodkiem kulturalno-oświatowym. Prowadzona była w niej świetlica, biblioteka, odbywały się odczyty i zabawy ludowe. Już w pierwszych dniach września 1939 roku w wyniku bombardowania obiekt uległ całkowitemu zniszczeniu i nigdy nie został odbudowany.

Działania II Wojny Światowej miały miejsce również w pobliżu omawianej miejscowości. 6 września 1939 roku w lesie za Marianowem doszło do starcia polskich żołnierzy z wojskami niemieckimi. Zachodnie tereny gminy położone poza rzeką Mrogą włączone zostały do Rzeszy, zaś sam Rogów i tereny na wschód od rzeki, w tym Wągry weszły w skład Generalnej Guberni.

Pierwsza szkoła została założona w 1914 roku i mieściła się w dwóch prywatnych domach: u p. I. Cedzyńskiego i p. B. Piątkowskiego. Przetrwała okupację i w roku szkolnym 1950/51 szkoła została przeniesiona do nowego własnego budynku

W latach 1919 - 1923 w Rogowie powstała leśna placówka dydaktyczno-naukowa. Wkrótce, bo dwa lata później na bazie doświadczalnych nasadzeń drzew i krzewów pochodzących z innych stref klimatycznych powstało arboretum. W latach pięćdziesiątych założone zostało w placówce alpinarium. Efekty tych działań pozwoliły na utworzenie Muzeum Lasu i Drewna. Stąd gmina stała się doskonałym miejscem rozwoju turystyki weekendowej.

Środowisko:

Termiczny okres wegetacji trwa tu przez siedem miesięcy. Rozpoczyna się na początku kwietnia, a kończy w pierwszych dniach listopada. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi na tym terenie $+7^{\circ}\text{C}$. Najniższa temperatura występuje w styczniu: średnio około -3°C , najwyższa w lipcu: średnio około $+17^{\circ}\text{C}$. Suma opadu atmosferycznego w okresie wegetacyjnym jest znaczna i wynosi 420 mm.

1.1 Strefa centrum miejscowości Wąгры – miejscem o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców

W miejscowości Wąгры wyraźnie wyróżnia się obszar tuż przy stacji kolejowej, który stanowi przestrzeń publiczną o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców.

Strefa Centrum miejscowości Wągry to obszar skupiający życie społeczne, gospodarcze mieszkańców. Historia miejscowości mocno powiązana jest z istniejącą tu stacją kolejową. Mieszkańcy korzystają z przewozów pasażerskich kolejowych ze względów ekonomicznych. Możliwość dojazdu koleją do takich miast, jak Łódź czy Warszawa powoduje, że w okolicy stacji w Wągrach powstał teren o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców. Na uwagę zasługuje fakt, że z obszaru korzystają osoby starsze oraz dzieci i młodzież. Obszar centrum miejscowości wyznaczono od przejazdu kolejowego główną drogą w Wągrach do szkoły. Funkcjonuje tu sklep, szkoła, jak również kaplica.

Omawiany obszar posiada jednak niedostateczną infrastrukturę. Brak chodników i zabezpieczeń pieszych oraz trudności z zaparkowaniem pojazdów stanowią prawdziwą udrękę mieszkańców i przyjezdnych. Priorytetem rozwoju miejscowości jest zniwelowanie tych problemów.

Brak chodników wpływa na bezpieczeństwo miejscowości. Mieszkańcy jak dotąd nie mogą poruszać się swobodnie wzdłuż najważniejszej drogi w Wągrach.

Ze świeżo przebudowanej stacji kolejowej korzystają prawie wszyscy mieszkańcy miejscowości.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Zasoby przyrodnicze:

Teren całej gminy znajduje się na obszarze polodowcowym, w strefie moreny dennej, w większości łagodnie pofałdowany, miejscami urozmaicony niewielkimi pagórkami. Wągry to jedna z miejscowości, gdzie płaski zupełnie teren od strony zachodniej przechodzi w pagórkowaty obszar na krańcu wschodnim miejscowości w pobliżu doliny rzeki Mrogi.

Mroga – jest prawym dopływem Bzury. Rzeka ma swoje źródła w granicach wsi Gałkówka-Kolonia, ma około 63 km długości oraz łącznie ponad 530 km² powierzchni dorzecza. Największym dopływem (lewym) jest rzeka Mrożyca.

Dziedzictwo kulturowe

Nie sposób nie pochylić głowy przed figurką Chrystusa przy kaplicy w Wągrach, która powstała z inicjatywy księdza Edwarda Nastalka w 1987 r. Intencją księdza było, by mieszkańcy nie musieli pokonywać stosunkowo długiej i uciążliwej czasem drogi do Kościoła parafialnego w Rogowie. Budowali ją mieszkańcy wsi w czynie społecznym. Dziś służy również okolicznym mieszkańcom. Msza św. odbywa się raz w tygodniu. Co roku odbywa się tu uroczysty odpust, rekolekcje adwentowe i wielkopostne.

Kapitał społeczny i ludzki

Poziom wykształcenia mieszkańców w gminie jest typowy dla obszarów wiejskich.

Tabela : Poziom wykształcenia w gminie Rogów w 2002 roku

Wykształcenie	Ogółem	Stan procentowy	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	235	6%	96	139
Policealne	109	3%	30	79
Średnie razem	872	22%	372	500
Zasadnicze zawodowe	1086	27%	685	401
Podstawowe ukończone	1543	38%	762	781
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	168	4%	52	116

Źródło: GUS

Największa liczba osób (ok. 38% ludności gminy) posiada wykształcenie podstawowe ukończone. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 27% mieszkańców gminy Rogów, a wykształcenie wyższe 6 % (jest to wyższa nota niż w większości gmin). Ogólnie poziom wykształcenia w gminie jest niski. W gminie Rogów wykształcenie wyższe, policealne i średnie posiada zdecydowanie więcej kobiet niż mężczyzn. Jest to tendencja obserwowana w większości gmin w Polsce.

Organizacje pozarządowe i społeczne:

Wągrowskie Stowarzyszenie Rozwoju:

Stowarzyszenie zostało powołane 22 kwietnia 2005 roku. Celem działalności jest ochrona środowiska, zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców, kreowanie wizerunku polskiej wsi, niwelowanie dystansu w poziomach wykształcenia i dostępie do edukacji dzieci i młodzieży na wsi. Zanim Stowarzyszenie przybrało formę formalną, założyciele działali społecznie przy zwodociągowaniu wsi, pracach remontowych w Szkole Podstawowej w Wągrach, budowie kaplicy, powołaniu dziecięcego zespołu tanecznego „Koniczynki”.

Od 2005 roku organizacja ta podejmowała się realizacji wielu przedsięwzięć, jak np.:

- konkurs kulinarny łączący pokolenia, „Nasza tradycja kulinarna”,
- Dzień Matki, noworoczne spotkanie z osobami starszymi i samotnymi, Dzień Kobiet,

W 2006 roku stowarzyszenie pozyskało środki w ramach programu „Pożyteczne Wakacje” Fundacji Wspomagania Wsi. Zorganizowano półkolonie dla dzieci z Wągrów połączone z wyjazdem nad morze i zwiedzaniem Malborka.

Stowarzyszenie aktywnie uczestniczy w imprezach organizowanych na terenie powiatu brzezińskiego i całego regionu łódzkiego, jak np.: „Święto Niezapominajki”, „Dni Koluszek”. Jako współorganizator Święta Jesieni w Rogowie, Stowarzyszenie uczestniczyło w przygotowaniu programu uroczystości, a w tym: występy dzieci ze szkół gminnych, degustacja potraw regionalnych, występy artystyczne. Organizacja należy do partnerów Lokalnej Grupy Działania „Mroga”, współpracuje też z fundacją edukacyjną – Fundacją 4H.

W 2007 roku zrealizowano projekt „Szlakiem tradycji i kultury wsi polskiej” - kapliczki przydrożne”. Odbyły się warsztaty plastyczne, fotograficzne i z udziałem etnografa, a następnie opracowano dokumentację dotyczącą obiektów małej architektury sakralnej.

Na uroczyste podsumowanie dzieci ze szkoły w Wągrach pojechały do Warszawy, by w MPiPS zaprezentować swój projekt.

KGW Wągrzy

Koło Gospodyń w Wagrach było reaktywowane w 2003 roku. Przewodniczącą jest Halina Klimczak, funkcję zastępcy pełnią: Małgorzata Marczał i Ewa Retwińska, sekretarz - Kłab Anna, a skarbnika - Iwona Ankutowicz. W skład KGW wchodzi również osoby z miejscowości Nowe Wągry. Podstawowym obszarem działania są właśnie te dwie miejscowości. Członkinie KGW aktywnie uczestniczą w życiu społecznym i kulturalnym gminy. Pielęgnowanie tradycji, działania integracyjne i aktywizujące pozostałych mieszkańców są jednymi z priorytetów działalności Koła.

Bezrobocie

Dość poważnym problemem całego powiatu brzezińskiego, jest utrzymująca się na wysokim poziomie stopa bezrobocia – około 14,3% (przy 11,8% dla województwa łódzkiego). Sytuacja przekłada się na miejscowość Wągry. Bezrobotnych wspiera funkcjonujący w Brzezinach - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie Ustawy o Pomocy Społecznej z dnia 12 marca 2004 r (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z 2004 r ze zm.). Pomoc udzielana jest w formie finansowej, rzeczowej i socjalnej, a najczęstszymi kryteriami jej przyznawania są z reguły ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, czy niepełnosprawność.

Powiat brzeziński jest jednym z powiatów województwa łódzkiego o stopie bezrobocia mieszczącej się w granicach 15-20%.

Bezrobocie w Gminie Rogów w poszczególnych latach

Bezrobotni	ogółem	mężczyźni	kobiety
2003	399	220	179
2004	357	190	167
2005	300	168	132
2006	208	112	96
2007	193	103	90
2008	144	87	57

Źródło: GUS

W roku 2008 było 144 osób bezrobotnych na terenie gminy – czyli około 5% osób w wieku produkcyjnym. Liczba osób bezrobotnych w gminie od 2003 roku zmniejszyła się aż o 255 osób. Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w roku 2008 wynosił w Gminie Rogów około 40%.

Infrastruktura społeczna

Szkoła Podstawowa w Wagrach:

Szkoła powstała w 1914r. i składały się na nią trzy oddziały, które mieściły się w dwóch prywatnych domach. Przez kolejne lata szkoła była przenoszona do innych domów. Pierwszym jej nauczycielem był Stanisław Cedzyński. W okresie okupacji szkoła mieściła się w dwóch budynkach: p. A. Bauera i p. J. Lubczyńskiej. Wtedy w klasach znajdowało się 45 dwuosobowych ławek, a w bibliotece uczniowie mogli korzystać z 94 tomików. Młodzież uczyła się w bardzo trudnych warunkach; dziurawe ściany i podłogi, nieszczelne okna. W roku szkolnym 1950/51 szkoła została przeniesiona do nowego własnego budynku.

Jej budowę rozpoczęto w 1947r. Według danych przedstawionych w kronice zużyto na nią 50 tys. cegieł i 200 m³ wapna. Była to już wtedy szkoła siedmioklasowa. W budynku szkoły mieściły się 4 klasy i 3 izby przeznaczone były dla kierownika oraz nauczyciela. Szkoła została wyposażona w radiodiodniak i założono w niej instalację elektryczną. Uczniowie kl. VII w 1955r. z własnej inicjatywy założyli klomby przed szkołą. Następnie z pomocą nauczycieli wykonali ogródek geograficzny i alpinarium. Rok później przy szkole wykopano studnię. W 1958 roku szkołę otynkowano. Dopiero po wielu latach szkoła doczekała się gruntownego remontu. Piece kaflowe zastąpiono ekologicznym ogrzewaniem olejowym, wymieniono okna. Z pomocą rodziców i sponsorów w szkole wybudowano łazienki. Nałożono nowy zewnętrzny tynk.

W szkole znajduje się nowocześnie wyposażona pracownia komputerowa. Szkoła w Wagrach jest ośrodkiem, w którym koncentruje się życie kulturalne wsi. Tu odbywają się liczne spotkania, uroczystości i imprezy.

Uczniowie reprezentują swoją szkołę w różnych konkursach. Uczestniczą w wycieczkach, zajęciach pozalekcyjnych, w kołach zainteresowań akcjach charytatywnych oraz wyjeżdżają na basen. Przygotowują imprezy środowiskowe dla społeczności lokalnej.

Infrastruktura techniczna

- **Wodociąg** – wszyscy mieszkańcy miejscowości korzystają z sieci wodociągowej. woda dostarczana jest z SUW w Nowych Wągrach.
- **Kanalizacja** – obecnie nie ma w miejscowości sieci kanalizacyjnej. Istnieje kilka przydomowych oczyszczalni ścieków. w przyszłości planuje się wspieranie budowania przydomowych oczyszczalni ścieków.
- **Gospodarka odpadami stałymi** – funkcjonuje program selektywnej zbiórki odpadów. Odbiorem z posesji zajmuje się Firma Remondis.
- **Elektryfikacja** – cała miejscowość posiada instalacje.
- **Komunikacja telefoniczna** – wszyscy mieszkańcy mają dostęp do linii telefonicznej.
- **Transport i komunikacja** – przez miejscowość przechodzą tory kolejowe ze stacją kolejową w centrum miejscowości. Stacja kolejowa tak, jak i torowisko zostały przebudowane w ciągu ostatnich kilku lat. Obecnie stacja, przejazd kolejowy i torowisko stanowią nowoczesną i spełniającą oczekiwania mieszkańców infrastrukturę. W obrębie pasa kolejowego wybudowano tu chodniki. Nie mają one przedłużenia poza terenem PKP. W 2009 roku wykonano inwestycję związaną z infrastrukturą drogową polegającą na wykonaniu nakładki: od przejazdu do zakrętu w stronę Rogowa - 130m i odc. 867m od zakrętu wzdłuż miejscowości.
- **Komunikacja publiczna**
Miejscowość nie posiada połączenia autobusowego. Dzieci i młodzież są dowożone do szkół autobusem gminnym.

Gospodarka i Rolnictwo

Gospodarstwa rolne są tu z reguły niewyspecjalizowane i z małym arealem ziemi. Wśród upraw najczęściej spotyka się żyto, pszenżyto, mieszanki zbożowe oraz ziemniaki. Hodowla opiera się głównie na chowie trzody chlewnej i drobiu. Duży odsetek gospodarstw charakteryzuje się brakiem hodowli zwierząt gospodarskich.

W Wągrach znajduje się firma rodzinna - piekarnia „Słamar” opierająca się na tradycyjnym wypieku chleba i ciast. Powstała w 1996 roku. Zlokalizowane są tu również dwa sklepy spożywcze.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja

Niezbędne w tym momencie jest uwzględnienie wewnętrznych czynników mających wpływ na rozwój miejscowości, jej mocnych stron, potencjału rozwojowego oraz zidentyfikowanie ewentualnych zagrożeń. Poniżej została przedstawiona analiza SWOT.

Analiza uwarunkowań wewnętrznych (mocne i słabe strony) stanowi pierwszą część analizy SWOT. Jej celem jest zidentyfikowanie atutów i słabości w aspekcie życia społecznego. Uwarunkowania wewnętrzne stanowią te czynniki, na które gmina ma wpływ, a zatem analiza taka jest szczególnie cenna, ponieważ na jej podstawie można ustalić właściwe kierunki działania. Druga część analizy SWOT polega na zidentyfikowaniu tendencji występujących w otoczeniu, które mogą sprzyjać rozwiązywaniu kryzysu w rodzinie (szanse) bądź spowolnić te procesy (zagrożenia). Na uwarunkowania te miejscowość nie ma możliwości wpływu.

POŁOŻENIE, ŚRODOWISKO NATURALNE

Mocne strony	Słabe strony
<p><u>POŁOŻENIE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bliskość Łodzi, • Bliskość drogi krajowej nr 72 (Łódź – Rawa Mazowiecka) <p><u>ŚRODOWISKO NATURALNE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dolina rzeki Mrogi, • Niski poziom zanieczyszczenia środowiska, • Lasy, • Bliskość rezerwatów leśnych. 	<p><u>POŁOŻENIE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Oddalenie od centralnego ośrodka gminy – miejscowości Rogów, <p><u>ŚRODOWISKO NATURALNE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczne wykorzystanie bogactwa zasobów krajobrazowych miejscowości i walorów przyrodniczych, • istniejące niebezpieczeństwo występowania zagrożeń dla środowiska w wyniku wypadków samochodowych, • Braki w gospodarce wodno-ściekowej.
Szanse	Zagrożenia
<p><u>POŁOŻENIE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój funkcji turystycznych województwa łódzkiego. <p><u>ŚRODOWISKO NATURALNE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie walorów naturalnych: lasów, wód, • Wzrost świadomości ekologicznej rolników. 	<p><u>POŁOŻENIE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bliskość Łodzi może spowodować odpływ ludzi z miejscowości. <p><u>ŚRODOWISKO NATURALNE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenie zanieczyszczeniami spowodowanymi przez brak kanalizacji, • Istnieje duże niebezpieczeństwo wypadków drogowych i spowodowanych tym zagrożeń dla środowiska.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA, GOSPODARKA KOMUNALNA

Mocne strony	Słabe strony
<u>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</u> <ul style="list-style-type: none"> Niskie, konkurencyjne ceny nieruchomości budowlanych, inwestycyjnych, działek rekreacyjno – wypoczynkowych, Droga powiatowa przebiegająca przez miejscowość, Zmodernizowana stacja kolejowa wraz z peronami, Drogi gminne w znacznej części o utwardzonej nawierzchni. <u>GOSPODARKA KOMUNALNA</u> <ul style="list-style-type: none"> Sprawną sieć wodociągowa. 	<u>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</u> <ul style="list-style-type: none"> Brak ciągów pieszych, chodników, parkingów, <u>GOSPODARKA KOMUNALNA</u> <ul style="list-style-type: none"> Nie rozwinięta sieć kanalizacji. Zbyt mała liczba przydomowych oczyszczalni.
Szanse	Zagrożenia
<u>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</u> <ul style="list-style-type: none"> Możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych, Wzrost dochodów budżetu gminy, <u>GOSPODARKA KOMUNALNA</u> <ul style="list-style-type: none"> Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. 	<u>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</u> <ul style="list-style-type: none"> Brak bezpiecznych miejsc dla pieszych i kierujących pojazdami, Zwiększający się ruch pojazdów. <u>GOSPODARKA KOMUNALNA</u> <ul style="list-style-type: none"> Braki w gospodarce komunalnej powodują niższe ceny terenów pod zabudowę,

GOSPODARKA, ROLNICTWO

Mocne strony	Słabe strony
<u>ROLNICTWO</u> <ul style="list-style-type: none"> Istnienie rezerwowej siły roboczej, Dużo użytków rolnych, Występowanie wyłącznie indywidualnych gospodarstw rolnych. <u>GOSPODARKA</u> <ul style="list-style-type: none"> Występowanie miejsc oferujących zatrudnienie mieszkańcom, jak np. piekarnia. 	<u>ROLNICTWO</u> <ul style="list-style-type: none"> Gospodarstwa rolne o małym areale ziemi, Brak specjalizacji w produkcji rolniczej, Brak nowych technologii w rolnictwie, Niska opłacalność produkcji. <u>GOSPODARKA</u> <ul style="list-style-type: none"> Słabe wykształcenie i kwalifikacje

	mieszkańców, <ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mała liczba podmiotów gospodarczych, • Mała ilość inwestorów, • Niewielki odsetek osób prowadzących działalność gospodarczą, • Niskie dochody mieszkańców.
Szanse	Zagrożenia
<u>ROLNICTWO</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój specjalizacji w rolnictwie, • Wprowadzenie nowych technologii w rolnictwie, • Bezzwrotna pomoc dla rolników ze środków UE, • Zwiększanie areалу gospodarstw, <u>GOSPODARKA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost skłonności mieszkańców do podejmowania działalności gospodarczej, • Duża wiedza mieszkańców gminy o możliwości pomocy z UE, • Rozwój doradztwa, • Wzrost dochodów budżetu gminy, • Stworzenie preferencji dla nowo powstałych przedsiębiorstw. 	<u>ROLNICTWO</u> <ul style="list-style-type: none"> • Niewykorzystanie możliwości jakie daje członkostwo w UE –niedostateczna wiedza rolników w tej dziedzinie, • Silne tradycje rolnicze, <u>GOSPODARKA</u> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie się chęci mieszkańców do podejmowania działalności gospodarczej, • Brak promocji przedsiębiorczości, • Duża konkurencja wśród gmin o pozyskanie funduszy europejskich, • Słaby rozwój gospodarczy gminy, • Niestabilny system prawny, • Brak efektywnego systemu pożyczkowo – kredytowego.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji zasobów miejscowości, analizy stanu społeczno-gospodarczego oraz konfrontacji poglądów mieszkańców Wągrów wypracowano wizję odnowy miejscowości. W tabeli poniżej zaprezentowano wnioski:

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
<i>Co wyróżnia miejscowość?</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. duża lesistość 2. malownicza dolina rzeki Mrogi 3. położenie w pobliżu drogi krajowej nr 72 4. bliskość Łodzi 5. dogodny dojazd do miasta z siedzibą powiatu 6. szlaki turystyczne 7. stacja kolejowa o właściwych standardach 	<i>Co ma wyróżniać miejscowość?</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. czyste, nie zaśmiecone lasy 2. zaplecze turystyczne 3. czysta rzeka Mroga 4. bezpieczne drogi 5. oferta turystyczna

<i>Jakie funkcje pełni miejscowość?</i>	1. rolnicza	<i>Jakie funkcje ma pełnić miejscowość?</i>	1. kulturalna 2. turystyczna 3. usługowa 4. rolnicza
<i>Kim są mieszkańcy miejscowości?</i>	1. rolnicy 2. bezrobotni 3. pracownicy firm i instytucji w gminie Rogów, gminie i mieście Brzeziny oraz w mieście Koluszki i pobliskich miejscowościach	<i>Kim mają być mieszkańcy miejscowości?</i>	1. zintegrowani 2. podnoszący kwalifikacje 3. zaangażowani w życie wsi
<i>Co daje utrzymanie mieszkańcom?</i>	1. rolnictwo 2. pomoc społeczna 3. samozatrudnienie 4. praca w sektorze gospodarczym	<i>Co ma dawać utrzymanie mieszkańcom?</i>	1. drobna przedsiębiorczość 2. agroturystyka 3. praca w sferze produkcyjno – usługowej we wsi i poza wsią
<i>Jak zorganizowani są mieszkańcy?</i>	1. Organizacje pozarządowe 2. Szkoła 3. KGW	<i>Jak mają być zorganizowani mieszkańcy?</i>	1. wokół kreowanej wspólnie oferty turystycznej i usługowej 2. aktywne organizacje pozarządowe i grupy nieformalne na rzecz rozwoju miejscowości
<i>W jaki sposób mieszkańcy rozwiązują swoje problemy?</i>	1. zebrania wiejskie 2. bezpośredni kontakt z przedstawicielami władz gminnych	<i>W jaki sposób mieszkańcy mają rozwiązywać swoje problemy?</i>	1. aktywny udział w organizacjach 2. regularne zebrania wiejskie
<i>Jak wygląda miejscowość?</i>	1. budownictwo zwarte wzdłuż drogi gminnej i powiatowej 2. wyróżniającym się centrum miejscowości na pograniczu z miejscowością Nowe Wągrzy jest teren wokół przejazdu kolejowego, Wzdłuż drogi prowadzącej do szkoły i kaplicy	<i>Jak ma wyglądać miejscowość?</i>	1. zapewnienie estetyki miejscowości i bezpieczeństwa mieszkańców poprzez zapewnienie miejsc parkingowych obok kaplicy oraz świetlicy, chodniki wzdłuż dróg w najważniejszych miejscach w Wągrach
<i>Co proponujemy dzieciom i młodzieży?</i>	1. zajęcia na świetlicy wiejskiej Nowych Wągrach 2. zajęcia organizowane przez Klub sportowy w Nowych Wągrach	<i>Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?</i>	1. możliwość udziału w projektach na rzecz rozwoju miejscowości 2. zwiększenie możliwości dostępu do usług kulturalnych i rekreacyjnych

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia dokumentu

Wizja rozwoju

Wizję Odnowy Wsi Wągry, powstałej w wyniku analiz oraz dyskusji mieszkańców, sformułowano następująco:

Wągry – rozwój wsi poprzez wykorzystanie jej walorów przyrodniczych i potencjału ludzkiego.

Rozwój miejscowości powinien przebiegać równomiernie i wielokierunkowo. Poprawa infrastruktury powinna być realizowana wraz z projektami aktywizującymi społeczność lokalną.

Poniżej przedstawione zostały zadania inwestycyjne wybrane przez społeczność lokalną do realizacji w latach 2009 – 2016. Przedstawione zostały nie tylko projekty, które realizowane będą w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ale również projekty realizowane z środków własnych lub innych środków zewnętrznych. Pamiętać należy, że zgodnie z zasadami programowania rozwoju ogólnie przyjętymi w Unii Europejskiej planowanie następuje przed pracami projektowymi. Jest wyrazem woli mieszkańców opartej na właściwej diagnozie terenu. Dlatego też poniżej zostały określone projekty z szacunkowymi kosztorysem i harmonogramem wdrożenia. Dokładny koszt projektów będzie znany po sporządzeniu projektów architektonicznych i dokładnym skosztorysowaniu.

Nazwa projektu	Odnowa miejscowości Wągry i Nowe Wągry poprzez budowę chodników i parkingów
Cel projektu	Projekt wpłynie na poprawę jakości życia na w miejscowości Wągry poprzez zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Poprawi się estetyka miejscowości i spełnione zostaną potrzeby mieszkańców.
Przeznaczenie	Dla mieszkańców Wągrów teren wokół stacji kolejowej oraz obszar wzdłuż drogi gminnej w stronę kaplicy i szkoły ma szczególne znaczenie. To tu koncentruje się życie społeczne, kulturalne i gospodarcze miejscowości. Realizacja projektu zapewni mieszkańcom właściwe warunki poruszania się po miejscowości, poprawi jej estetykę i wizerunek.
Harmonogram realizacji	Realizacja przewidziana jest na rok 2010-2011
Szacunkowy koszt projektu	Koszt całkowity projektu – 455 000 PLN Środki Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - 341 250 PLN Środki własne – 113 750 PLN
Szacunkowy koszt projektu	Koszt całkowity – 330 000 PLN Środki Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - 247 500 PLN

dla miejscowości Wągry	Środki własne – 82 500 PLN
------------------------	----------------------------

Nazwa projektu	Inicjatywy społeczne na rzecz aktywizacji
Cel projektu	- budowanie potencjału ludzkiego
Przeznaczenie	- wsparcie inicjatyw społeczności oraz aktywizowanie mieszkańców jest niezbędne dla uzyskania szeroko pojętego rozwoju
Harmonogram realizacji	Realizacja projektu planowana jest na lata 2009 - 2015
Szacunkowy koszt projektu	50 000 PLN Środki unijne – 50 000 PLN

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Wągry

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Wągry rozpocznie się od przyjęcia go uchwałą Zebrania Wiejskiego oraz zatwierdzenia uchwałą Rady Gminy Rogów. Plan Odnowy jest dokumentem planistycznym powiązany i zgodny z innymi dokumentami planowania strategicznego na poziomie gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym.

Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) określa zadania poszczególnych organów gminy, w tym Wójta jako organu wykonawczego określając jego kompetencje i realizującego uchwały Rady Gminy. Wójt gminy dysponuje instrumentami prawnymi związanymi z realizacją i wdrażaniem niniejszego Planu Odnowy:

- podejmuje czynności niezbędne do realizacji planu, wynikające z kompetencji zapisanych w przepisach prawnych,
- rekomenduje Radzie zadania objęte planem i wprowadza je pod obrady Rady do wieloletniego programu inwestycyjnego w formie projektu uchwały Rady Gminy,
- proponuje Radzie Gminy zmiany planu i jego uzupełnienia,
- składa Radzie coroczne sprawozdania o postępach w realizacji planu oraz przedkłada tą informację na zebraniach wiejskich i spotkaniach z Radą Sołecką.

Wdrażanie Planu opiera się również o stanowiska w gminie ds. inwestycji, gospodarki przestrzennej, które to: przygotowują dokumentację formalno-prawną, zarządzają planem zgodnie z zasadą zintegrowanego działania, przygotowują wójtowi informacje dotyczące etapów realizacji podejmowanych zadań inwestycyjnych.

Plan Odnowy powinien być dokumentem ogólnodostępnym. W tym celu można wykorzystać stronę internetową gminy.

Zmiany w Planie Odnowy Miejscowości

Plan Odnowy Miejscowości Wągry ma charakter otwarty. W przypadku wystąpienia czynników natury społecznej, gospodarczej czy prawnej może ulec zmianom lub uzupełnieniu. Zmiany wprowadza się na drodze stosownej uchwały zebrania wiejskiego i Rady Gminy Rogów. Wnioskodawcą zmiany w Planie może być: Rada Gminy, Wójt Gminy, zebranie wiejskie, podmioty gospodarcze i instytucje kultury. W tym celu należy powołać zespół ds. monitorowania planu i rejestrowania propozycji zmian w planie.